

ଆଖି ଡାକ୍ତର ବାଦୁଡ଼ି -

ଗାଁ ମୁଣ୍ଡ ବରଗଛରେ

୧୫ ଟି ପେଣ୍ଡ ଓ ୧୭ ଟି ପାରା

ରହୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବେଳେବେଳେ

କଳି ହୁଏ । ପାରାଦଳ ପେଣ୍ଡଦଳଙ୍କୁ ଦେଖେଇ ଦେଖେଇ

କହନ୍ତି - “ଆମେ ଦିନରେ ଚରାବୁଲା କଲା ବେଳେ ତୁମେ

ଗଛ କୋରଡ଼ରେ ଲୁଚି ବସୁଛ । ଦିନ ଆଲୁଅରେ ବି ତୁମେ

କିଛି ଦେଖିପାରୁନ ।” ଏ କଥା ପେଣ୍ଟମାନଙ୍କୁ ବହୁତ ବାଧିଲା ।

ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ିଲେନି । ପେଣ୍ଡ ଦଳ ରାଗ ତମତମ ହୋଇ କହିଲେ, “ତୁମମାନଙ୍କର ବି ଆଖି ଦୋଷ ରହିଛି । ଆମେ ଅନ୍ଧାର ରାତିରେ ଖେଳାବୁଲା କଲାବେଳେ ତୁମେ ଗଛ ଡାଳରେ ବସି ଘୁମୁରୁଛ ।”

ଦୁଇ ଦଳର କଳି ବଡ଼ିବାରୁ ବାଦୁଡ଼ି ସେଥିରେ
ମୁଣ୍ଡ ପୁରାଇଲା । ଉଭୟ ଦଳକୁ ଡାକି ଡାକ୍ତର ବାଦୁଡ଼ି
କହିଲା, “କଳିଗୋଳ କରନାହିଁ । ଜଣଙ୍କ ପରେ
ଜଣେ ଆସ । ତୁମ ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖି ପରଖି ନେବା ।”

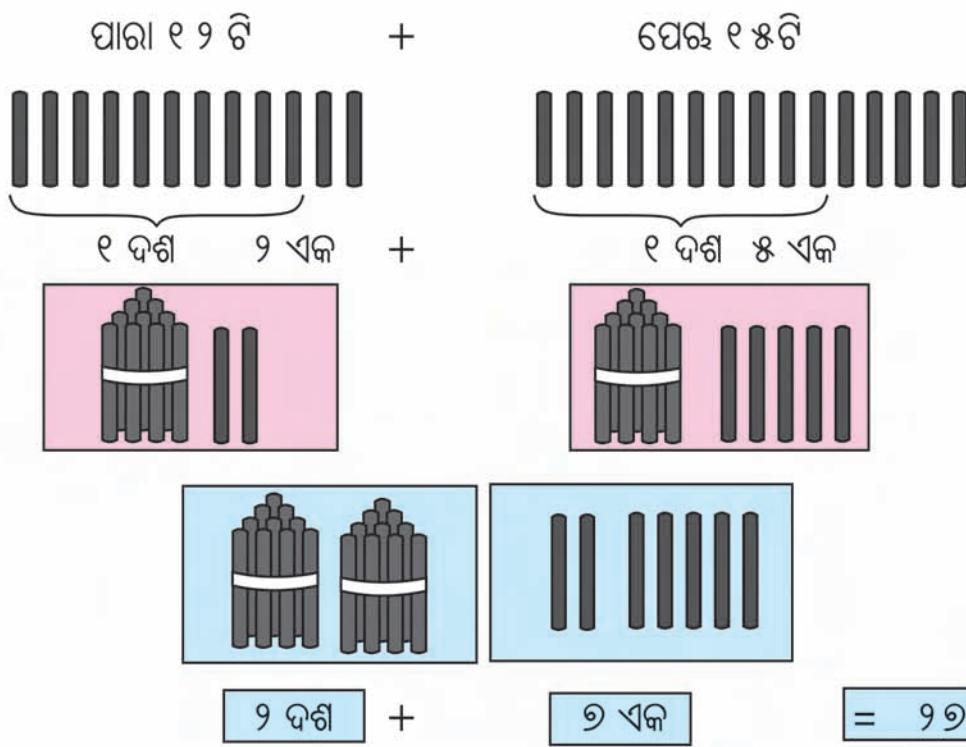

ସମସ୍ତଙ୍କ ଆଖି ପରଖିବା ପରେ ବାଦୁଡ଼ି କହିଲା, “ତୁମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଆଖି ଦୋଷ ରହିଛି । ଏଥୁପାଇଁ ଅନ୍ତର୍ଧିକ କାମ କରିବନାହିଁ । ତୁମମାନଙ୍କୁ ଚଷମା ନେବାକୁ ହେବ ।”

ଏବେ କହ – କେତୋଟି ଚଷମା ଦରକାର ?

ପାରାଙ୍କ ପାଇଁ	୧ ୯ ଟି ଚଷମା
ଫେରାଙ୍କ ପାଇଁ	୧ ୪ ଟି ଚଷମା
ମୋଟ	= ୨ ୩ ଟି ଚଷମା

ମିଶାଣ କିପରି କରାଯାଇଛି ଦେଖିବା । ଆସ, କାଠ ସାହାଯ୍ୟରେ ମିଶାଣ କରିବା ।

$$19 = 1 \text{ ଦଶ } 9 \text{ ଏକ}$$

$$+ 14 = 1 \text{ ଦଶ } 4 \text{ ଏକ}$$

$$9 \text{ ଦଶ } 3 \text{ ଏକ}$$

$$9 \text{ ଦଶ } 3 \text{ ଏକ} = 23$$

ଦଶକ	ଏକକ
1	9
+ 1	4
9	3

- ସବୁଦିନ ସକାଳୁ କବିତା ଓ ରମେଶ ନିଜ ବଗିଛରୁ ଫୁଲ ତୋଳନ୍ତି । ଦିନେ କବିତା ୩୧ଟି ଗେଣ୍ଠୁ ଫୁଲ ଓ ରମେଶ ୨୮ ଟି ଚଗର ଫୁଲ ତୋଳିଲେ । ସେହିଦିନ କବିତା ଓ ରମେଶ ମୋଟ କେତୋଟି ଫୁଲ ତୋଳିଥିଲେ ?

କବିତା ତୋଳିଥିବା ଫୁଲ

ରମେଶ ତୋଳିଥିବା ଫୁଲ

ଆମେ ଏପରି ଲେଖିପାରିବା:

$$\text{କବିତା ତୋଳିଥିବା ଫୁଲ ସଂଖ୍ୟା} = ୩୧$$

$$\text{ରମେଶ ତୋଳିଥିବା ଫୁଲ ସଂଖ୍ୟା} = ୨୮$$

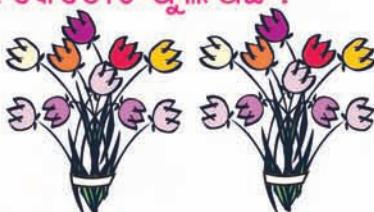
$$\text{ଉଭୟଙ୍କର ମୋଟ ଫୁଲ ସଂଖ୍ୟା} = ୫୯$$

ଦଶକ	ଏକକ
୩	୧
+ 9	୮
—————	୫
୫	୯

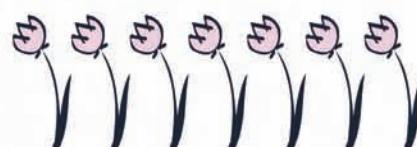
∴ କବିତା ଓ ରମେଶ ମଣି ୫୯ ଟି ଫୁଲ ତୋଳିଥିଲେ ।

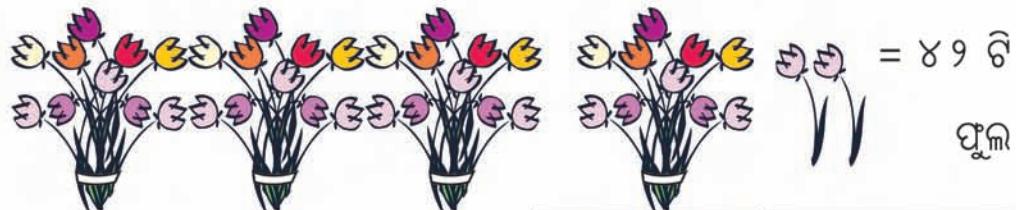
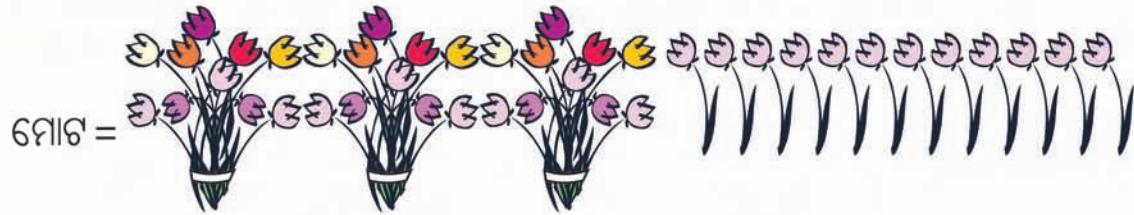
- ଗୋଟିଏ ଡାଳାରେ ୨୫ ଟି ଫୁଲ ଓ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଡାଳାରେ ୧୭ ଟି ଫୁଲ । ସେହି ଦୁଇଟି ଡାଳାରେ ମୋଟରେ କେତୋଟି ଫୁଲ ଅଛି ?

ପ୍ରଥମ ଡାଳାରେ =

+ ଦ୍ୱିତୀୟ ଡାଳାରେ =

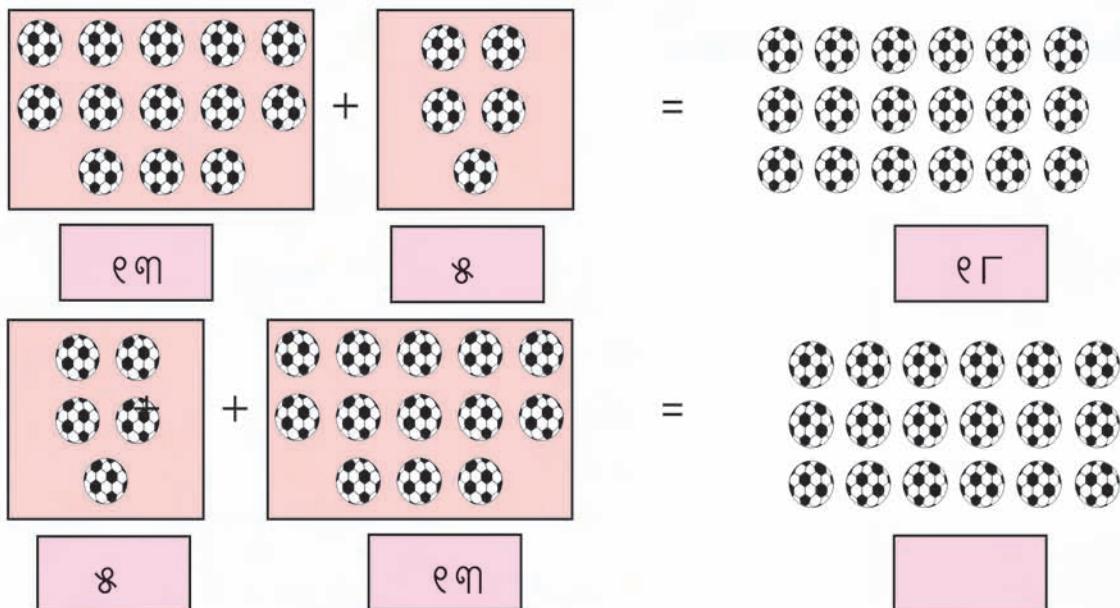

ଏଠାରେ, $9 + 9 =$ 9 ଦଶ + 9 ଏକ
 $1 + 9 =$ 1 ଦଶ + 9 ଏକ

ଦଶକ	ଏକକ
9	9
+ 1	9
10 ଦଶ	19 (ବା 1 ଦଶ 9 ଏକ)
8 ଦଶ	9 ଏକ

● ଚିତ୍ର ଦେଖି ବୁଝି ଓ ଉଭର ଲେଖ ।

ଆମେ ଜାଣିଲେ $10 + 8 = 8 + 10$

$9 + 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

$10 + 9 = \underline{\hspace{2cm}}$

ଦୁଇଟି ସଂଖ୍ୟାର କ୍ରମ ବଦଳାଇ ଯୋଗକଲେ ଯୋଗଫଳ ସମାନ ରହିବ ।

ଅଭ୍ୟାସ କାର୍ଯ୍ୟ

୧. ଖାଲିସ୍ଥାନରେ ଯୋଗଫଳ ଲେଖ ।

$$(କ) \begin{array}{r} 94 \\ + 34 \\ \hline \end{array}$$

$$(ଖ) \begin{array}{r} 81 \\ + 41 \\ \hline \end{array}$$

$$(ଗ) \begin{array}{r} 70 \\ + 95 \\ \hline \end{array}$$

$$(ଘ) \begin{array}{r} 94 \\ + 30 \\ \hline \end{array}$$

$$(ଡ) \begin{array}{r} 39 \\ + 48 \\ \hline \end{array}$$

$$(ଚ) \begin{array}{r} 77 \\ + 19 \\ \hline \end{array}$$

୨. ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

$$(କ) \begin{array}{r} 39 \\ + 18 \\ + 91 \\ \hline \end{array}$$

$$(ଖ) \begin{array}{r} 11 \\ + 10 \\ + 78 \\ \hline \end{array}$$

$$(ଗ) \begin{array}{r} 99 \\ + 7 \\ + 81 \\ \hline \end{array}$$

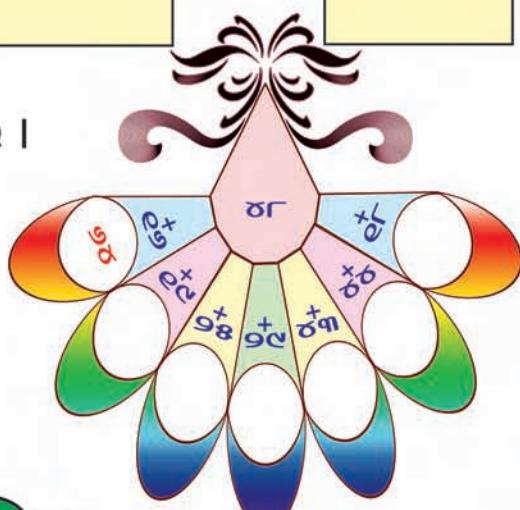
$$(ଘ) \begin{array}{r} 33 \\ + 19 \\ + 98 \\ \hline \end{array}$$

$$(ଡ) \begin{array}{r} 1 \\ + 17 \\ + 79 \\ \hline \end{array}$$

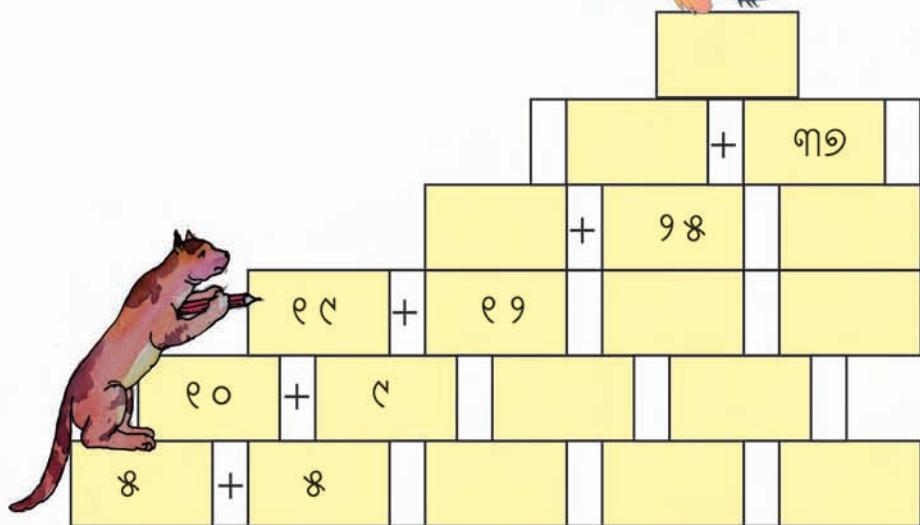
$$\begin{array}{r} 5 \\ + 18 \\ + 98 \\ \hline \end{array}$$

୩. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଖାଲି ଘର ପୂରଣ କର ।

$$41 + 17 = 58$$

୪. ବିଲେଇ କେଉଁ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା ପରେ ମାଛକୁ ଖାଇ ପାରିବ ?

୫. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ଉଭର ମିଶାଣ କରି ଦେଖାଅ-

(କ) ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉବାରେ ମିଶି କେତେଜଣ ?

$$୫୪ + ୩୧ = ୮୫$$

(ଖ) ତୃତୀୟ ଓ ଚତୁର୍ଥ ଉବାରେ ମିଶି କେତେଜଣ ?

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

(ଗ) ପଞ୍ଚମ ଓ ଷଷ୍ଠୀ ଉବାରେ ମିଶି କେତେଜଣ ?

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

(ଘ) ପ୍ରଥମ ଓ ଷଷ୍ଠୀ ଉବାରେ ମିଶି କେତେଜଣ ?

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

(ଡ) ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉବାରେ ମିଶି କେତେଜଣ ?

$$\boxed{} + \boxed{} = \boxed{}$$

୭. କେଉଁ ଛୋଟ ଗାଡ଼ି ଦୁଇଟିର ଲୋକ, କେଉଁ ବଡ଼ ଗାଡ଼ିରେ ଯାଇ ପାରିବେ ଲେଖ ।

୭୪ ଜଣ
(୧୨)

୭୮ ଜଣ
(୧୫)

୭୭ ଜଣ
(୧୫)

୭୬ ଜଣ
(୧୫)

୮୪ ଜଣ
(୫୮)

୮୮ ଜଣ
(୫୯)

୮୮ ଜଣ
(୫୯)

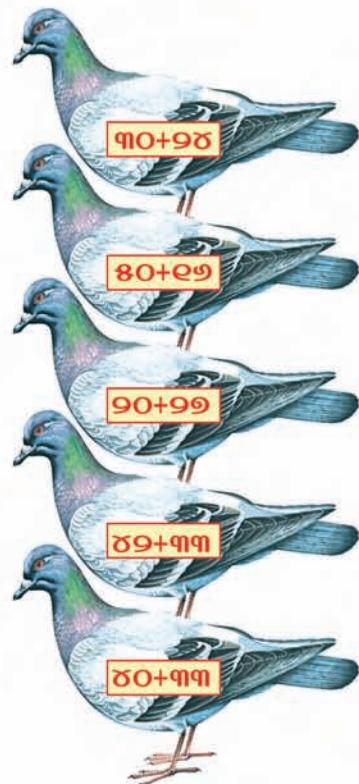
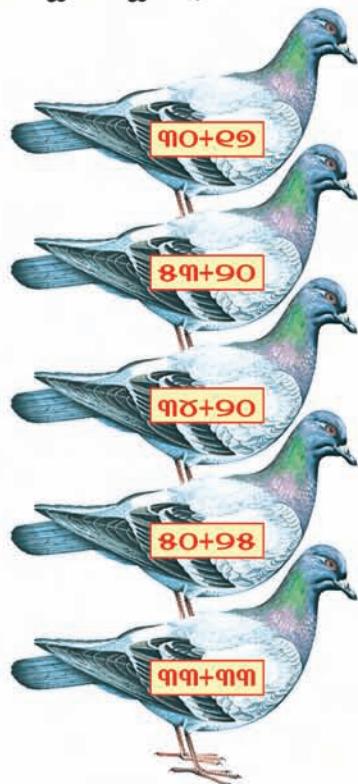

୮୩ ଜଣ
(୮୮)

୮୭ ଜଣ
(୫୯)

୭. ସାଙ୍ଗ ଦୂଇଟିକୁ ଚିହ୍ନାଅ ।

୮. ଦିଆଯାଇଥିବା ସାରଣୀରୁ ଯେ କୌଣସି ଦୂଇଟି ଲେଖାଏଁ ଅଙ୍କ ନେଇ ସଂଖ୍ୟା ଗଢ଼ ।

୧	୨
୩	୪

ସେଥିରୁ ଦୂଇ ଦୂଇଟି ସଂଖ୍ୟା ନେଇ ସେମାନଙ୍କର ଯୋଗଫଳ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କର ।

	+		=	
	+		=	
	+		=	
	+		=	
	+		=	
	+		=	

ଏହିପରି ଆଉ କେତୋଟି ଯୋଗ କରିପାରିବ କର ।

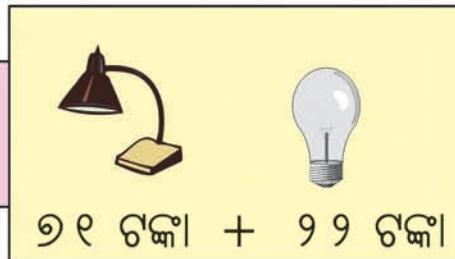
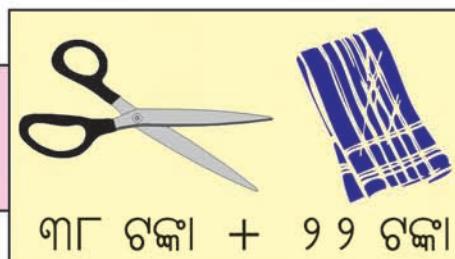
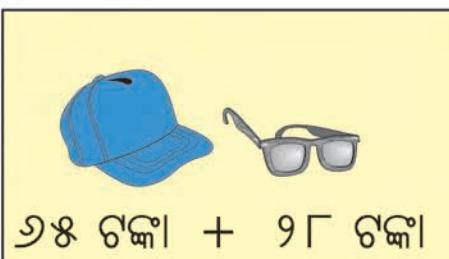
୯. ‘କ’ ସ୍ତର କେଉଁ ଯୋଡ଼ା ଜିନିଷର ଦାମ ସହ ‘ଖ’ ସ୍ତର କେଉଁ ଯୋଡ଼ା ଜିନିଷର ଦାମ ସମାନ ?

‘କ’

୭୦

“ଖ”

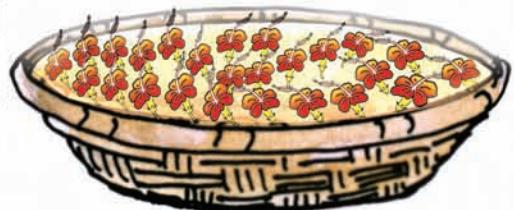
୧୦. ତଳେ ଏକ ଚିତ୍ର ଦିଆଯାଇଛି । ରମୁ ଓ ତାର ସାଙ୍ଗମାନେ ଖେଳୁଛନ୍ତି । ବଲକୁ ବ୍ୟାଗ୍ରରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ବାଡ଼େଇ ଉପରକୁ ଉଠାଉଛନ୍ତି । ବଲ ତଳେ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ପ୍ରତି ଖେଳାଳିଙ୍କୁ ଦୁଇ ଥର ସୁଯୋଗ ମିଳିବ । ପ୍ରଥମେ ରମୁ ଖେଳିଲା । ପ୍ରଥମେ, ସେ ବଲକୁ ବ୍ୟାଗ୍ରରେ ବାଡ଼େଇ ୧୪ଥର ଉପରକୁ ଉଠାଇଲା । ଦ୍ୱିତୀୟରେ ୫ଥର ଉଠାଇଲା । ତେବେ ରମୁ ମୋଟରେ ବଲକୁ କେତେ ଥର ଉପରକୁ ଉଠାଇଲା, ହିସାବ କରି କହ । ଅନ୍ୟ ସାଙ୍ଗମାନେ ଖେଳିଲେ । କିଏ ମୋଟରେ କେତେଥର ବ୍ୟାଗ୍ର ସହିତ ବଲକୁ ପିଟିଛନ୍ତି ତଳେ ଚିତ୍ରରେ ଦିଆଯାଇଛି । ଚିତ୍ର ଦେଖି ଉଭର ଲେଖ ।

● ଖେଳରେ କିଏ ଜିତିଲା ?

● କିଏ ହାରିଲା ?

୧୯. ଗୋଟିଏ ଡାଳାରେ ୨୪ଟି ଫୁଲ ଓ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଡାଳାରେ ୧୩ଟି ଫୁଲ ଅଛି । ସେହି ଦୁଇଟିଯାକ ଡାଳାରେ ମୋଟ କେତୋଟି ଫୁଲ ଅଛି ?

ଗୋଟିଏ ଡାଳାରେ ଥିବା ଫୁଲ ସଂଖ୍ୟା = _____

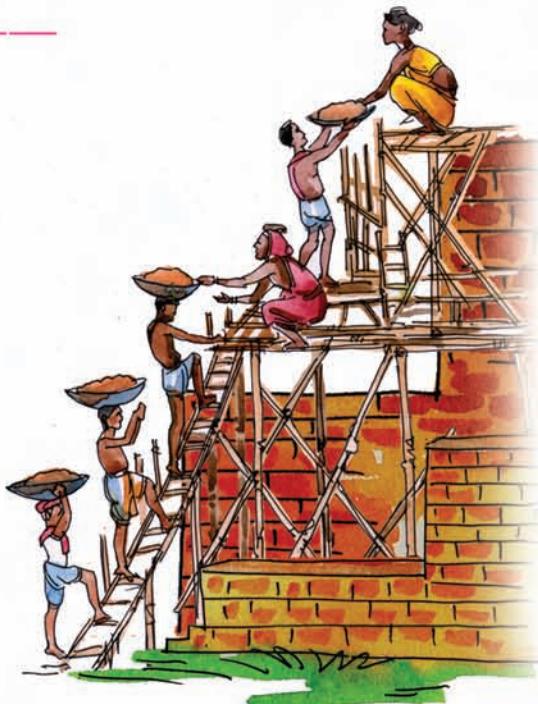
ଆଉ ଗୋଟିଏ ଡାଳାରେ ଥିବା ଫୁଲ ସଂଖ୍ୟା = _____

ଦୁଇଟି ଡାଳାରେ ଥିବା ମୋଟ ଫୁଲ ସଂଖ୍ୟା = _____ + _____ = _____

ମୋଟରେ ଫୁଲ ଅଛି = _____

୨୦. ଗୋଟିଏ ଘର ତିଆରି ପାଇଁ ପ୍ରଥମ ଦିନ

୨୪ ଜଣ, ଦିତୀୟ ଦିନ ୨୩ ଜଣ ଓ
ଡୃତୀୟ ଦିନ ୨୧ ଜଣ ଲୋକ କାମ
କରିଥିଲେ । ତେବେ ତିନି ଦିନରେ ମୋଟ
କେତେ ଲୋକ କାମ କରିଥିଲେ ?

ଉଦ୍ଦର-

ପ୍ରଥମ ଦିନ କାମ କରିଥିବା ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା =

ଦିତୀୟ ଦିନ କାମ କରିଥିବା ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା =

ଡୃତୀୟ ଦିନ କାମ କରିଥିବା ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା =

ତିନି ଦିନରେ ମୋଟ କାମ କରିଥିବା ଲୋକ ସଂଖ୍ୟା = + + =

୧୩. ଜଣେ ମାଛଧରାଳି ପ୍ରଥମ ଦିନ ୧୪ଟି,
ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ ୨୧ଟି ଓ ତୃତୀୟ ଦିନ
୨୩ଟି ମାଛ ଧରିଲେ । ତିନି ଦିନରେ
ମୋଟରେ ସେ କେତୋଟି ମାଛ
ଧରିଲେ ?

ଉତ୍ତର

ପ୍ରଥମ ଦିନ ଧରିଥିବା ମାଛ ସଂଖ୍ୟା	=	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td>୧୪</td></tr></table>	୧୪			
୧୪						
ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନ ଧରିଥିବା ମାଛ ସଂଖ୍ୟା	=	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td></td></tr></table>				
ତୃତୀୟ ଦିନ ଧରିଥିବା ମାଛ ସଂଖ୍ୟା	=	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td></td></tr></table>				
ତିନି ଦିନରେ ଧରିଥିବା ମୋଟ ମାଛ ସଂଖ୍ୟା =	=	<table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td></td></tr></table> + <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td></td></tr></table> + <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td></td></tr></table> = <table border="1" style="display: inline-table; vertical-align: middle;"><tr><td></td></tr></table>				

୧୪. ଗୋଟିଏ ବ୍ୟାଗରେ ୨୩ଟି ପିଞ୍ଜୁଳି ଓ ୨୫ଟି ଆଡ ଅଛି । ସେହି
ବ୍ୟାଗରେ ମୋଟରେ କେତୋଟି ଫଳ ଅଛି ?

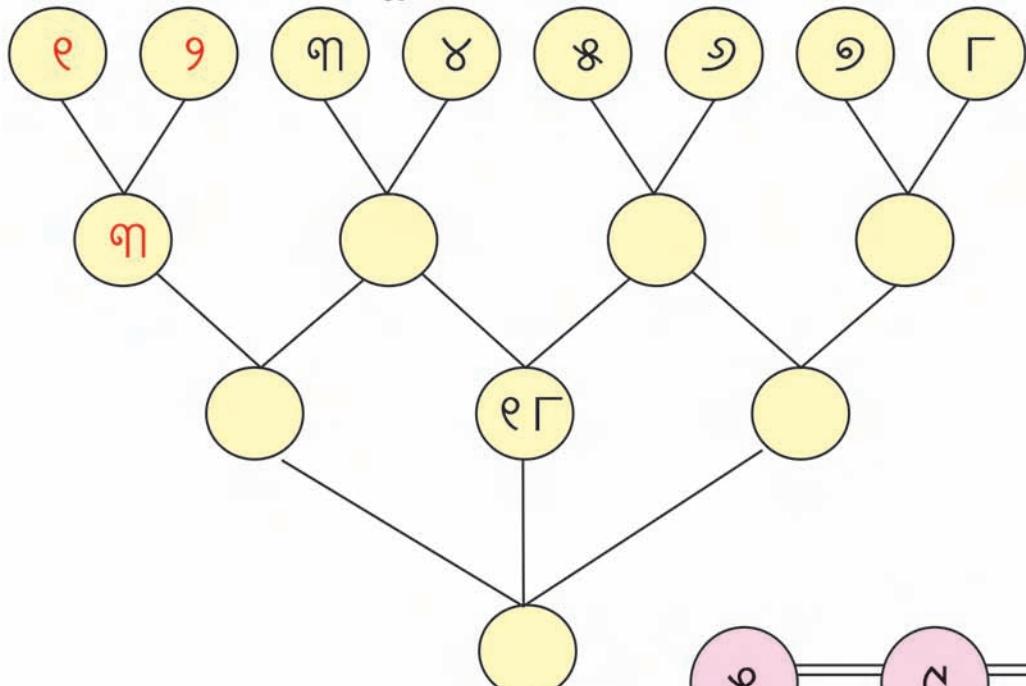
୧୫. ଗୋଟିଏ ଟ୍ରାକ୍ଟରରେ ୩୪ ବଞ୍ଚା ସିମେଣ୍ଟ ଆସିଲା । ଆଉ
ଗୋଟିଏ ଟ୍ରାକ୍ଟରରେ ୨୧ ବଞ୍ଚା ସିମେଣ୍ଟ ଆସିଲା । ଏହି ଦୁଇ
ଟ୍ରାକ୍ଟରରେ ମୋଟରେ କେତେ ବଞ୍ଚା ସିମେଣ୍ଟ ଆସିଲା ?

୧୬. ଗୋଟିଏ ପେଟିରେ ୨୭ଟି ଓ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପେଟିରେ ୨୨ଟି
ଚକ୍ର ରହିଛି । ଉତ୍ତର ପେଟିରେ ମୋଟରେ କେତେ ଖଣ୍ଡ ଚକ୍ର
ରହିଛି ?

୧୭. ତୁମେ ଏକ ବହି ଦୋକାନରୁ ଗୋଟିଏ ବହି ଓ ଗୋଟିଏ କଲମ
କିଣିଲା । ଦୋକାନୀଟି ବହି ପାଇଁ ୨୭ଟଙ୍କା ଓ କଲମ ପାଇଁ ୧୨
ଟଙ୍କା ନେଲା । ତେବେ ତୁମେ ଦୋକାନୀଙ୍କୁ କେତେ ଟଙ୍କା
ଦେଲ ?

୧୮. ଗୋଟିଏ ପଡ଼ିଆରେ ୧୦ଟି ଗାଇ, ୧୨ଟି ବଳଦ ଓ ୨ଟି
ବାହୁରୀ ଚରୁଥିଲେ । ତେବେ ସେହି ପଡ଼ିଆରେ ଚରୁଥିବା ଗାଇ
ବଳଦ ଓ ବାହୁରୀଙ୍କ ମୋଟ ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?

୧୯. ଉଦାହରଣ ଦେଖି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

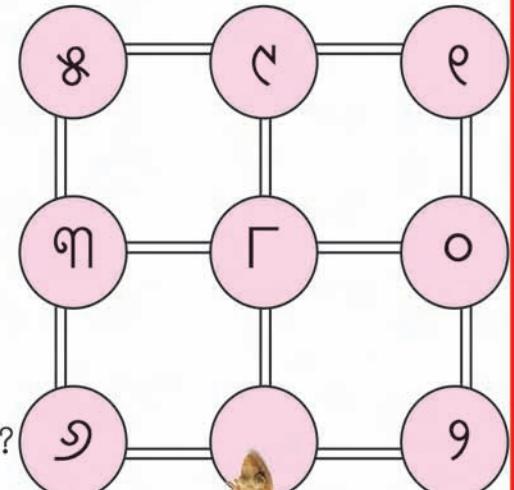
୨୦. ଝିଟିପିଟି, ଗୋଟିଏ ଗାତରୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଗାତକୁ

ଯାଉଛି । ପ୍ରତି ଗାତ ଭିତରେ ପୋକ ଲୁଚି ରହିଛନ୍ତି ।

କେଉଁ ଗାତରେ କେତେ ପୋକ ଅଛି ସଂଖ୍ୟାରେ

ଦେଖାଯାଇଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚିତ୍ର ଦେଖ ଓ ଲେଖ ।

(କ) କେଉଁ ବାଟ ଦେଇ ଗଲେ ସେ ୧ ଗାତ ପୋକ ଖାଇପାରିବ ?

$$\text{circle} + \text{circle} + \text{circle} = 19$$

(ଖ) କେଉଁ ବାଟ ଦେଇ ଗଲେ ଝିଟିପିଟି ୧ ଗାତ ପୋକ ଖାଇ ପାରିବ ?

$$\text{circle} + \text{circle} + \text{circle} = 19$$

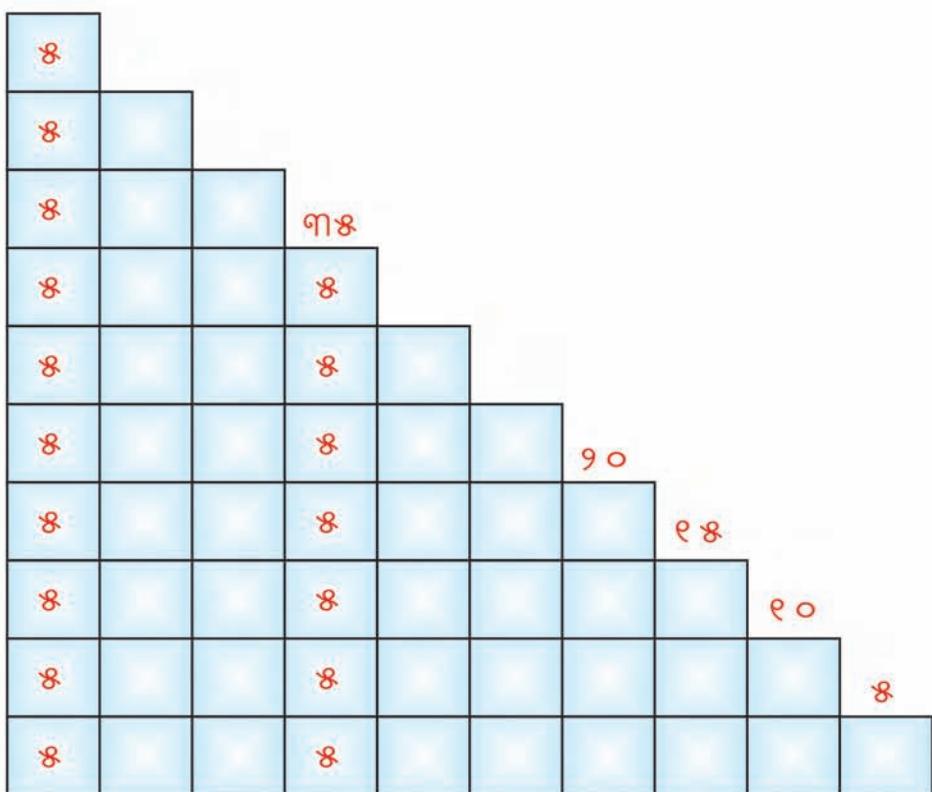
(ଗ) କେଉଁ ବାଟରେ ଗଲେ ଝିଟିପିଟି ୨୨ ଗାତ ପୋକ ଖାଇ ପାରିବ ?

$$\text{circle} + \text{circle} + \text{circle} = 29$$

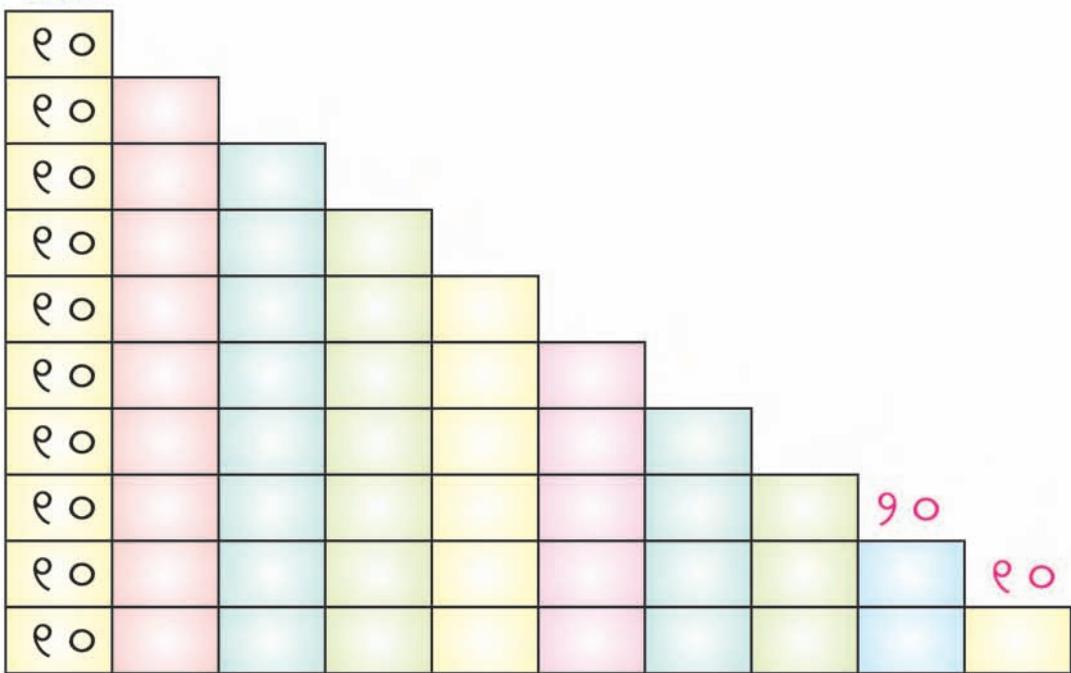
୨୧. ଉଦାହରଣ ପରି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

୫୦

୨୨. ଉଦାହରଣ ପରି ଖାଲି ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କର ।

୧୦୦

୨୩. ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଚିତ୍ରରେ ବାମରୁ ଡାହାଣକୁ ମିଶାଇ ଡାହାଣରୁ ବାମକୁ, ତଳୁ ଉପରକୁ କିମ୍ବା ଉପରୁ ତଳକୁ ଏବଂ କୋଣରୁ କୋଣକୁ ମିଶାଇ ମିଶାଣ ଫଳ ଲେଖ ।

୨୪. ମନେ ମନେ ହିସାବ କରି କୁହ ଓ ପରେ ଡାହାଣ ପାଖ ଖାଲି କୋଠରିରେ ଉଭର ଲେଖ ।

- (କ) ତୁମ ପାଖରେ ୧୧ଟି ଖାତା ଥିଲା । ବାପା ତୁମ ପାଇଁ ଆଉ ୫ଟି ଖାତା ଆଣିଲେ । ତୁମର କେତୋଟି ଖାତା ହେଲା ?
- (ଖ) ରୋଜି ପାଖରେ ୧୪ଟି ନାଲି ପେନ୍ସିଲ୍ ଓ ୧୭ଟି କଳା ପେନ୍ସିଲ୍ ଥିଲା । ତା' ପାଖରେ ମୋଟରେ କେତୋଟି ପେନ୍ସିଲ୍ ଥିଲା ?
- (ଗ) ଗୋଟିଏ ତୋଟାରେ ୨୨ଟି ଆମଗଛ ଓ ୧୭ଟି ନଡ଼ିଆଗଛ ରହିଛି । ତୋଟାରେ ମୋଟରେ କେତେ ଗଛ ରହିଛି ?
- (ଘ) ଗୋଟିଏ ଆଲମିରାରେ ୧୭ଟି ନାଲି ଶାଡ଼ୀ, ୧୧ଟି କଳା ଶାଡ଼ୀ ଓ ୪ଟି ଧଳାରଙ୍ଗର ଶାଡ଼ୀ ରହିଛି । ତେବେ ସେଥିରେ ମୋଟରେ କେତୋଟି ଶାଡ଼ୀ ରହିଛି ?
- (ଡ) ଗୋଟିଏ ବସରେ ୨୧ ଜଣ ପୁରୁଷ, ୧୩ ଜଣ ସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ୧୨ ଜଣ ଶିଶୁ ଥିଲେ । ତେବେ ସେଥିରେ ମୋଟରେ କେତେ ଲୋକ ଥିଲେ ?
- (ଚ) ମୁନାର ବୟସ ୨୪ ବର୍ଷ । ଲୁନା ତା' ଠାରୁ ୫ ବର୍ଷ ବଡ଼ । ତେବେ ଲୁନାର ବୟସ କେତେ ?
- (ଛ) ଗୋଟିଏ ଶ୍ରେଣୀରେ ବାଲକ ୧୭ ଜଣ ଓ ବାଲିକା ୧୫ ଜଣ । ତେବେ ସେ ଶ୍ରେଣୀର ମୋଟ ପିଲା ସଂଖ୍ୟା କେତେ ?